

แผนการเรียนการสอนรายวิชา
372513 วิธีวิทยาการพัฒนาตัวบ่งชี้
Indicators Development Methodology
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการประกันคุณภาพการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

ลักษณะวิชา วิชาเฉพาะบังคับ

จำนวนหน่วยกิต 3(2-2)

ผู้สอน รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ มีแจ้ง

คำอธิบายรายวิชา

วิธีวิทยาว่าด้วยหลักการแนวคิด ขั้นตอนและวิธีการในการสร้างและพัฒนามาตรฐานตัวบ่งชี้และเกณฑ์สำหรับการประกันคุณภาพการศึกษา นวัตกรรม วิธีวิทยาการพัฒนามาตรฐานตัวบ่งชี้และเกณฑ์

วัตถุประสงค์รายวิชา : รายวิชานี้มุ่งให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังนี้

1. รู้และเข้าใจวิธีวิทยาการพัฒนาตัวบ่งชี้
2. สามารถนำวิธีวิทยาการพัฒนาตัวบ่งชี้ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตัวบ่งชี้ทางการศึกษาได้
3. มีเจตคติที่ดีต่อการประกันคุณภาพ

แนวทางการเรียนการสอน

1. การศึกษาด้วยตนเองตามเนื้อหาและกำหนดการ : อ่านหนังสือ วารสาร ข้อมูลจาก Internet
2. นำเสนอผลการศึกษตามเนื้อหาและกำหนดการ
3. อภิปรายซักถาม
4. เขียนรายงาน

การประเมินผลการเรียน

1. ข้อมูลในการประเมิน
  - 1.1 การศึกษาค้นคว้าและการนำเสนอ ร้อยละ 60
  - 1.2 สอบระหว่างภาคเรียน ร้อยละ 20
  - 1.3 สอบปลายภาคเรียน ร้อยละ 20

2. เกณฑ์และระดับการประเมิน

ระดับ A คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป

ระดับ B⁺ คะแนนร้อยละ 75-79

ระดับ B คะแนนร้อยละ 70-74

ระดับ C⁺ คะแนนร้อยละ 65-69

ระดับ C คะแนนร้อยละ 60-64

ระดับ D⁺ คะแนนร้อยละ 55-59

ระดับ D คะแนนร้อยละ 50-54

ระดับ E คะแนนร้อยละ 49 ลงมา

เนื้อหาสาระและกำหนดการ

ลำดับที่	เนื้อหาสาระ	กิจกรรม
1	แนะนำการเรียนในรายวิชานี้ - มอบหมายงาน - สภาพปัญหาการประกันคุณภาพทางการศึกษา - ความสำคัญของตัวบ่งชี้ในการประกันคุณภาพ	- บรรยาย - ชักถาม
2	ความหมาย ประเภทและประโยชน์ของตัวบ่งชี้ - ความหมาย - ประเภทของตัวบ่งชี้ - ประโยชน์ของตัวบ่งชี้	- รายงาน - อภิปราย - ชักถาม
3	การพัฒนาตัวบ่งชี้ทางการศึกษา - กระบวนการพัฒนาตัวบ่งชี้ - การกำหนดวิธีการรวมตัวแปร	- รายงาน - อภิปราย - ชักถาม
4	การตรวจสอบคุณภาพของตัวบ่งชี้ - ความตรง - ความเที่ยง - ความเป็นปรนัย	- รายงาน - อภิปราย - ชักถาม
5	เกณฑ์ในการประเมิน - ความหมาย - ประเภท - กรณีตัวอย่าง	- รายงาน - อภิปราย - ชักถาม

ลำดับที่	เนื้อหาสาระ	กิจกรรม
6	นำเสนอกรณีตัวอย่างของตัวบ่งชี้ของหน่วยงานต่าง ๆ	- รายงาน - อภิปราย - ชักถาม
7	นำเสนอกรณีตัวอย่างของตัวบ่งชี้ (ต่อ)	- รายงาน - อภิปราย - ชักถาม
8	สอบกลางภาคเรียน	
9	นวัตกรรมวิธีวิทยาการพัฒนามาตรฐานตัวบ่งชี้และเกณฑ์ - ประเภทนวัตกรรม วิธีวิทยาการพัฒนามาตรฐานตัวบ่งชี้และ เกณฑ์	- รายงาน - อภิปราย - ชักถาม
10	เทคนิคเคลฟ	- รายงาน - อภิปราย - ชักถาม
11	กระบวนการกลุ่ม/การระดมสมอง	- รายงาน - อภิปราย - ชักถาม
12	การวิเคราะห์องค์ประกอบ	- รายงาน - อภิปราย - ชักถาม
13	การวิเคราะห์จำแนกประเภท	- รายงาน - อภิปราย - ชักถาม
14	เทคนิคใช้การวิจัยเชิงทดลอง	- รายงาน - อภิปราย - ชักถาม
15	ทบทวนรายวิชา	- รายงาน - อภิปราย - ชักถาม
16	สอบปลายภาคเรียน	

บรรณานุกรม

- กมลสุด สุตประเสริฐ. (2543). รายงานการวิจัย เรื่อง ดัชนีความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษา.
กรุงเทพฯ : ศูนย์สถิติแห่งชาติเพื่อการปฏิรูปการศึกษา, สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ.
- กฤตวรรณ โอปนันธุ์. (2537). การพัฒนาดัชนีรวมชี้คุณลักษณะของนิสิตใหม่ระดับปริญญาตรี.
วิทยานิพนธ์ ค.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กุลธิดา กำบันศักดิ์. (2536). การพัฒนาตัวบ่งชี้สภาพทางการศึกษานอกระบบ โรงเรียนในระดับ
หมู่บ้าน. วิทยานิพนธ์ ค.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- เกษม บุญอ่อน. (2522). เคลฟาย : เทคนิคการวิจัย. ฤๅปริทัศน์ 4 (ตุลาคม). 26 – 28.
- ชนิษฐา วิทยาอนุมาศ. (2531). การวิจัยแบบเคลฟาย : เทคนิคและปัญหาที่พบในการวิจัย :
รวมบทความเกี่ยวกับการวิจัยการศึกษา. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์.
- จารุพร นิตินจน์. (2540). การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดร้อยเอ็ด.
วิทยานิพนธ์ ค.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จุมพล พุทธิทรชีวิน. (2535). เทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR. ใน รวมบทความที่เกี่ยวกับการวิจัย
ทางการศึกษา (เล่ม2). ม.ป.ท. : ม.ป.พ.
- จุฬาลักษณ์ ชันชบุตร. (2544). การพัฒนาตัวบ่งชี้ร่วมของความสำเร็จในการจัดการศึกษาแบบ
เรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
วิทยานิพนธ์ ค.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. (2535) การวิจัยด้วยเทคนิคเคลฟาย. ใน รวมบทความที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย
ทางการศึกษา (เล่ม 2). ม.ป.ท. : ม.ป.พ.
- ชลันดา อินทร์เจริญ. (2538). การศึกษาตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการใช้หลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ ค.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- โชคชัย ศิริพนมณี. (2540). การพัฒนาตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพการดำเนินงานของหน่วยศึกษานิเทศก์
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ โดยใช้พีดีบีแอลและการสัมภาษณ์กลุ่มเจาะลึก.
วิทยานิพนธ์ ค.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). โมเดลลิสเรล : สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประยูร ศรีประสาธน์. (2523). เทคนิคการวิจัยแบบเคลฟาย. วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 14 (เมษายน –
พฤษภาคม), 49-60.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์เจริญผล.

ลลิตา จันท์แก้ง (2543). การพัฒนาตัวบ่งชี้ผลการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์/
ศึกษาศาสตร์ ตามแนวทางของทบวงมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ลัดดา ค่านวิริยะกุล. (2537). การพัฒนาตัวบ่งชี้รวมประสิทธิภาพการมัธยมศึกษาตอนต้น.

วิทยานิพนธ์ ค.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วรรณิ แกมเกตุ. (2537). การพัฒนาตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพการใช้ครู : การประยุกต์ใช้โมเดลสมการ

โครงสร้างกลุ่มพหุและโมเดลเอ็มทีเอ็มเอ็ม. วิทยานิพนธ์ ค.ด., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิไลวรรณ สรรพวัฒน์ (2542). การพัฒนาตัวบ่งชี้รวมความสำเร็จในการดำเนินงานขยายโอกาส

ทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ ค.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิไลวรรณ เหมือนชาติ. (2537). การพัฒนาตัวบ่งชี้สภาพความสำเร็จการนิเทศภายในโรงเรียน

ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์

ค.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศักดิ์ชาย เพชรช่วย. (2541). การพัฒนาตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์ในสถาบันราชภัฏ.

วิทยานิพนธ์ ค.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิริชัย กาญจนวาสี. (2537). ทฤษฎีการประเมิน. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมเกียรติ ทานอก. (2539). การพัฒนาตัวบ่งชี้รวมสำหรับเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา.

วิทยานิพนธ์ ค.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวรรณา เชื้อรัตนพงศ์. (2538). การวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย. วารสารการศึกษาแห่งชาติ.

19 (ธันวาคม – มกราคม), 69-77.

สุวลี ทวีบุตร. (2540). การเปรียบเทียบผลการสร้างฉันทามติและระดับการให้ความร่วมมือของ

ผู้เชี่ยวชาญระหว่างการใช้เทคนิคเดลฟายแบบเดิมและการใช้เทคนิคเดลฟายแบบ

ปรับปรุง. วิทยานิพนธ์ ค.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544ก). มาตรฐานการศึกษาเพื่อประเมินคุณภาพ

ภายนอก : ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (พิมพ์ครั้งที่ 5) กรุงเทพฯ : สำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545ก). การพัฒนาตัวบ่งชี้สำหรับประเมินคุณภาพการบริหารจัดการ

เขตพื้นที่การศึกษา. กรุงเทพฯ : ชารอักษร.

สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย. (2539). คู่มือพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับ

อุดมศึกษา. ม.ป.ท. : ม.ป.พ.

- อมรรัตน์ ลาคำเสน. (2536). การพัฒนาดัชนีรวมเพื่อบ่งชี้สภาพทางการประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรวรรณ วงษ์ประคอง. (2543). การพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์การบริหารโครงการฝึกอบรมหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง. วิทยานิพนธ์ ค.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อาทิตยา ควงมณี. (2540). การพัฒนาตัวบ่งชี้รวมสำหรับความเป็นเลิศทางวิชาการของสาขาวิชาทางการวิจัยทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ. วิทยานิพนธ์ ค.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อานุภาพ ชงภักดี. (2543). การพัฒนาตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์ในสถาบันราชภัฏ โดยกลุ่มบุคลากรภายในและกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก. วิทยานิพนธ์ ค.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุทุมพร จามรมาน. (2532). วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุไรพรรณ เจนวาณิชยานนท์. (2537). การพัฒนาดัชนีสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการของคณะพยาบาลศาสตร์สถาบันศึกษาเอกชน. วิทยานิพนธ์ ค.ค., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Alen, M.J., & Yen, W. M. (1979). Introduction to measurement theory: Monterey, CA.: Brook/Cole.
- Blank, R.K. (1993). Developing a system of education indicators: Selecting, implementing and reporting indicators. Educational evaluation and policy analysis: 15 (1), 65-80.
- Bottani, N., & Walberg, H. (1994). International educational indicators. In Husen, T. And Postlethwaite, T.N. (Eds.) International encyclopedia of education. (2th ed., pp. 2984 - 2989) New York: Elsevier Science.
- Burstein, L., Oakes, J., & Guiton, G. (1992). Education indicators. Encyclopedia of educational research volume 2. (6th ed., pp. 409-418). New York: Macmillan Publishing Company.
- Jonstone, James N. (1981). Indicators of education systems. London: Unesco.
-